

EKOBLOK ZŠ- Bukovina

Jún 2019

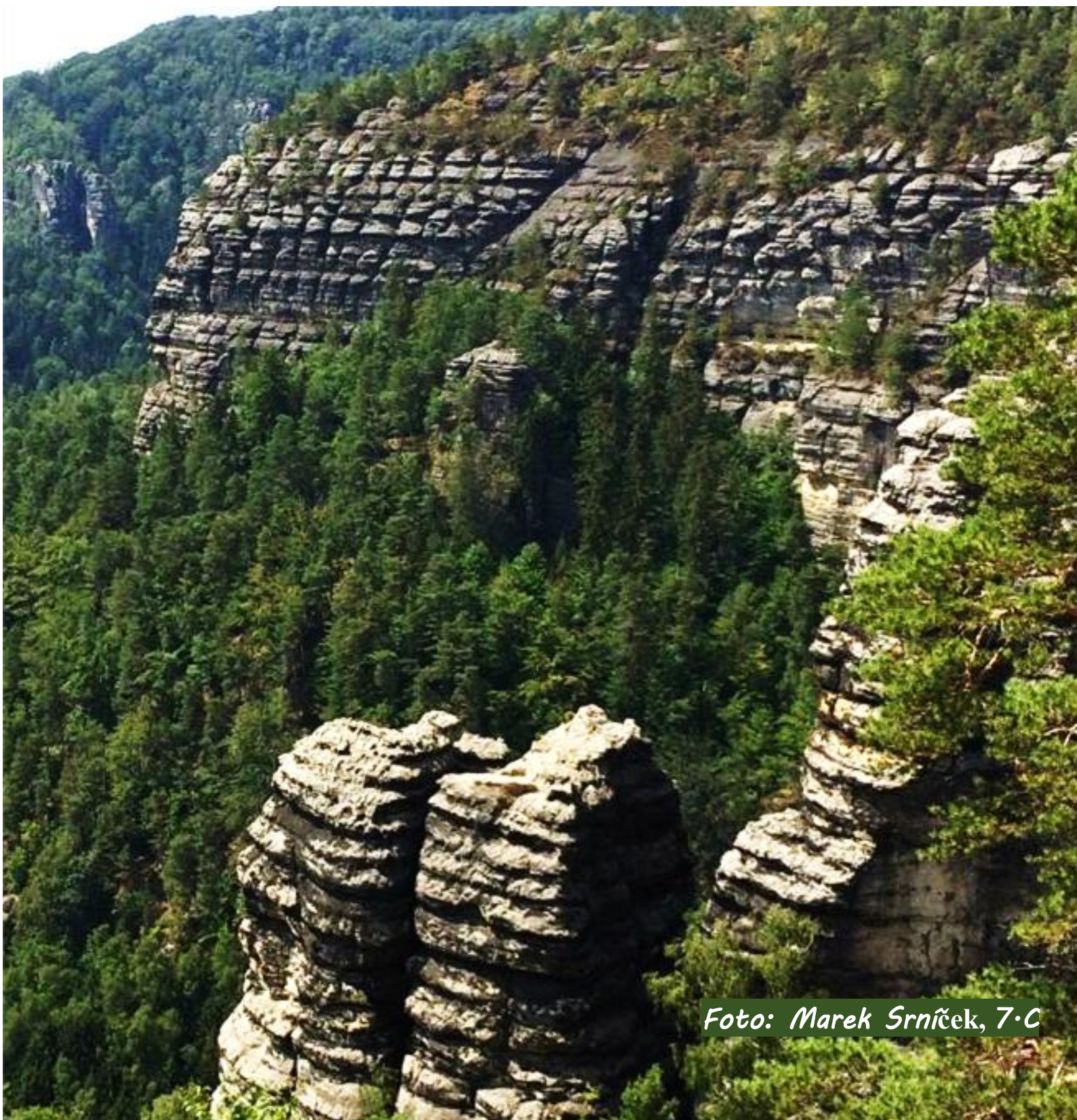

Foto: Marek Srníček, 7.C

OBSAH:

1. APLIKÁCIA BIOLOG
2. CYKLOTRASY KYSUCE
3. HERBÁRIUM ČASŮ 2
4. HARMANECKÁ JASKYŇA
5. TIPY NA VÝLET PO SLOVENSKU
6. EKOTÍM V TERÉNE

Aplikácia BIOLOG

Naši susedia v ČR spustili aplikáciu ktorá sa volá *Biology*.

Chodíte do prírody a zaujímate sa o to, aké druhy kde nachádzate?

Potom sa vám hodí zápisník, lokalizujete, odfoťte a zapíšete, čo ste pozorovali priamo v teréne.

Aplikácia slúži aj ako atlas výskytu druhov, umožňuje načítať a prezerať druhové zastúpenie vo oblasti v ktorej sa nachádzate.

Tento "živý atlas biodiverzity", môžete aj vy obohatiť priamo z terénu svojimi vlastnými pozorovaniami.

Vďaka aplikácii sa tak môžete pozrieť, čo zaujímavého sa vyskytuje vo vašom okolí.

Biology slúži ako zápisník pri pozorovaní živočíchov, rastlín a húb známych zo strednej Európy. Umožňuje lokalizovať a popísať pozorovania druhov priamo v teréne.

Vybrané pozorovania je možné odoslať do databázy ochrany prírody.

V aplikácii je možné udržiavať kompletný zoznam vašich pozorovaní a pozorovaných druhov.

Aplikácia je dostupná v jazykoch: Čeština, angličtina, ruština.

Myslíte si, že by bolo dobré spustiť niečo podobné aj na Slovensku?

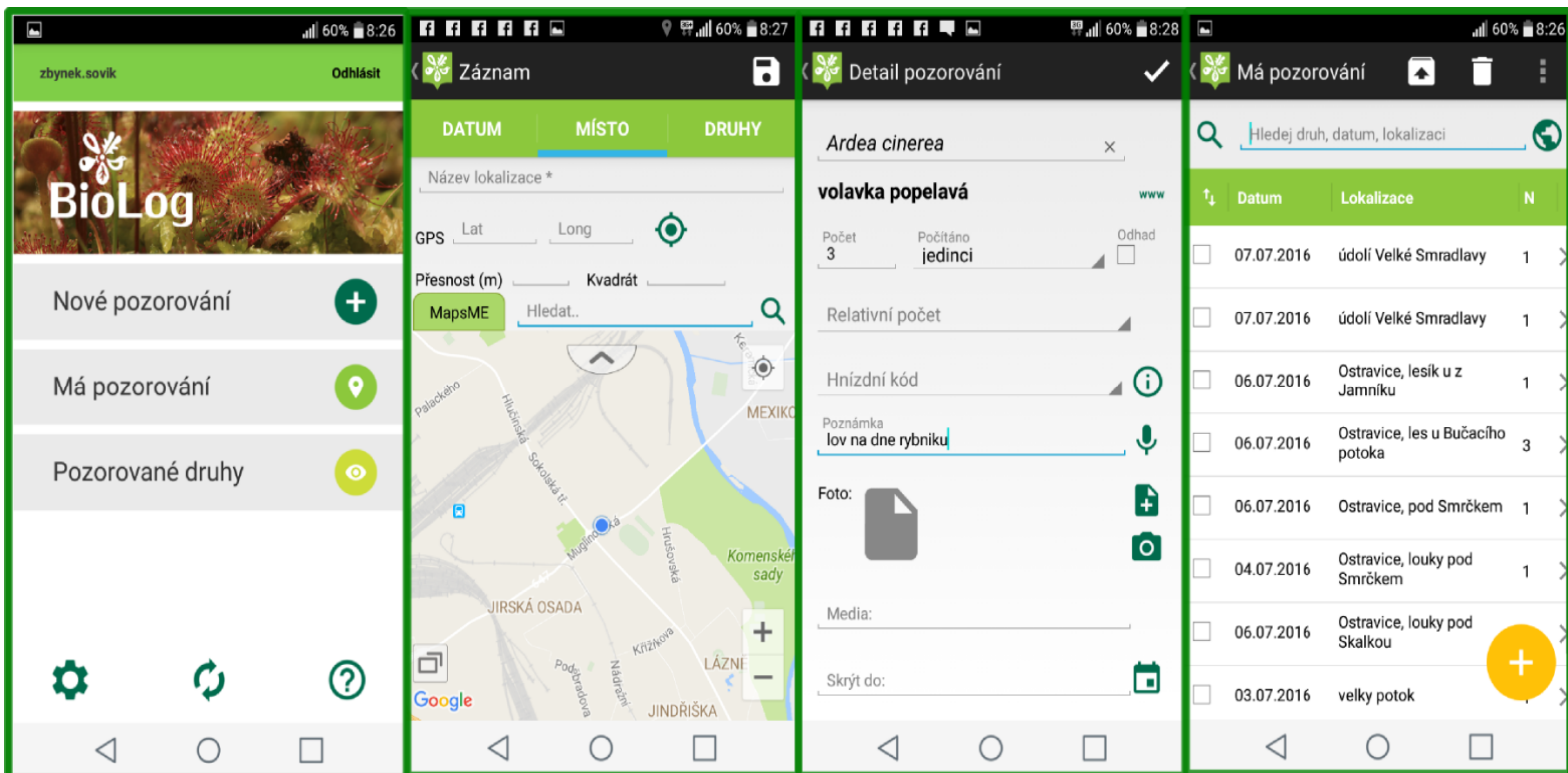
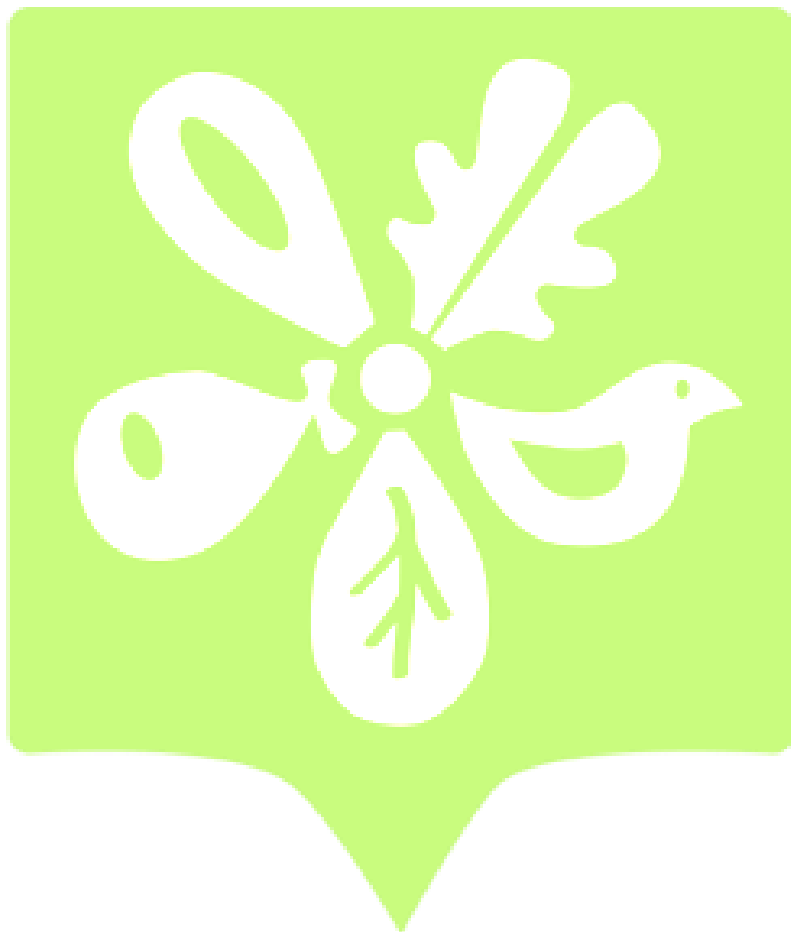
funkcia:

- Zápis pozorovaných druhov v mieste lokalizácie
- Internetové pripojenie nie je potrebné v čase zápisu pozorovania
- Zápis druhov možný výberom zo zoznamov alebo hlasovo
- Možnosť priloženia fotografie a zápisu ďalších informácií (počet, poznámka a ďalšie)

- *Prehľad vlastných pozorovaní priamo v zariadení vrátane ich zobrazenia v mape*

Možnosť odoslania a uloženie záznamov do databázy AOPK SR - <http://biolog.nature.cz> (pre odoslanie je nutný účet v informačného systému AOPK ČR)

- *Export dát do tabuľkového formátu (CSV)*

CYKLOTRASY KYSUCE

Územím Kysuckého regiónu prechádza približne 140 km dlhá
cyklomagistrála.

Táto trasa smeruje z Kotešovej až do sedla Demänová, kde sa
pripája už na Oravskú cyklomagistrálu.

Táto magistrála má vyznačené prechody do Poľskej aj Českej
republiky. A vďaka tomu je bezproblémový prechod na Českú alebo
Poľskú cyklotrasu.

Rekreačné:

-Menej náročne trasy, ohruhové trasy, zoznamovanie sa s bicyklom.

2402: Staškov - Vysoká nad Kysucou (11,8 km)

2404: Skalité - Poľana - Zwardoň (5 km)

2430: Polgrúň - Svrčinovec (3,8 km) - cez toto územie sa momentálne stavia cesta

5449: Pišojovci - Nová Bystrica (5,8 km)

5450: Stará Bystrica Lány - Skriželné (2,97 km)

5451: Veľký Potok - Vychylovské prahý (16,8 km)

8433: Svrčinovec - Závršie- Čadca- Podzávoz (3,8 km)

8435: Vychylovka, Rycierky- Vychylovka, Koleno (2,9 km)

8436: Nová Bystrica ZŠ - Skaličná dolina (3,0 km)

8448: Šmehýlovci - VD Nová Bystrica (3,8 km)

Kysuce

Športové :

Vyžadujú dobrú športovú kondíciu.

Z/ do Oščadnice

*2408: Oščadnica- Rovné - Skalité
(7,9 km)*

*2428: Oščadnica Vyšný Koniec -
Švancare (17,0 km)*

*5443: ÚSS - Oščadnica kaštieľ (14,1
km)*

*8432: Oščadnica - centrum - Chata
Čučoriedka (6,7 km)*

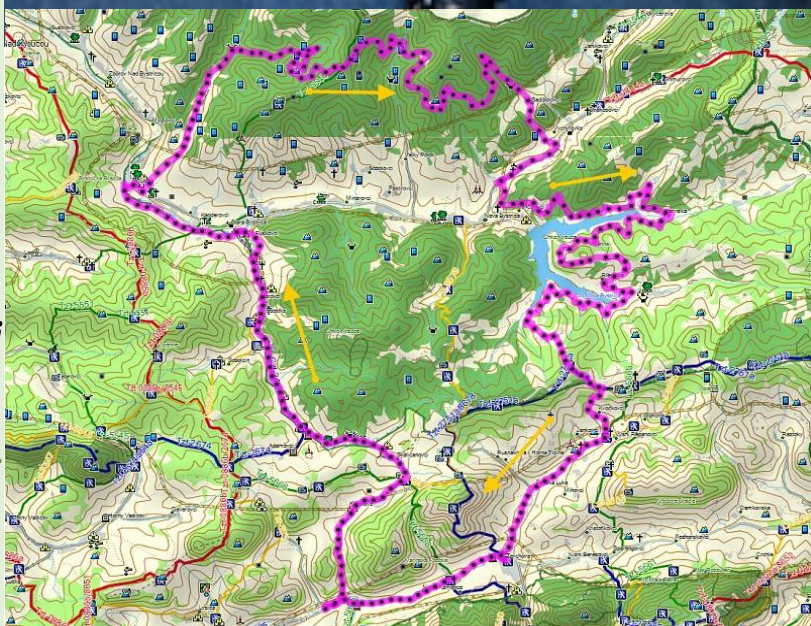
*2429: Oščadnica - kaštieľ -
Oščadnica - Námestie (8,3 km)*

*Z/do Makova a z/ do Vysokej naj
Kysucou*

*2401: Nižný Kelčov - Kasárne (13,6
km)*

5401: Makov - Bumbálka (6,9 km)

Tomáš Kubačka, 7.C

Cyklotrasa Terchová - Kysuce:

<http://www.chatauhorcik.sk/cyklotrasy->

[terchova/terchova-kysuce/](http://www.chatauhorcik.sk/cyklotrasy-terchova/terchova-kysuce/)

Herbárium časť 2

UŽ v MÁJOVOM EKOBLOKU sme sa zoznámili so základmi, ktoré sú dôležité pri zakladaní herbára. V uplynulých mesiacoch sme sa so žiakmi 5.C snažili nazbierať čo najviac rastlín, ktoré sú už teraz súčasťou nášho triedneho herbára.

Po zbere rastlín z okolia školy, či sušení a lisovaní rastliniek nás čakalo ukladanie rastlín na papier, samotné určovanie rastlín a vyplnenie herbárových etikiet.

Celkovo sa nám podarilo nazbierať 32 rastlín /zoznam na ďalšej strane/.

Príprava herbárovej položky

1. vylisovanú rastlinu sme položili na výkres formátu A4,
2. upravili sme ich tak, aby sa dali pozorovať všetky časti rastliny,
3. na niekoľkých miestach sme prilepili rastliny prúžkami priesvitnej lepiacej pásky,

4. do pravého dolného rohu sme umiestnili etiketu,

5. na etiketu sme po určení uviedli slovenský a vedecký/ latinský názov rastliny, miesto zberu (lokalita), prípadne stanovište, priezvisko zberateľa rastliny, prípadne priezvisko toho, kto rastlinu určil (ak nie je totožný so zberateľom) a dátum zberu.

Uloženie herbáru

1. Výkresy s nalepenými rastlinami je vhodné vložiť do euroobalov, zviazať do pevných dosiek a uložiť na suché, tienisté miesto.

ZOZNAM DRUHOV RASTLÍN

SLOVENSKÝ NÁZOV	VEDECKÝ NÁZOV
1. Mliečnik chvojkový	<i>Euphorbia cyparissias</i>
2. Zvonček konaristý	<i>Campanula patula</i>
3. Skorocel kopijovitý	<i>Plantago lanceolata</i>
4. Kukučka lúčna	<i>Lychnis flos-cuculi</i>
5. Zbehovec plazivý	<i>Ajuga reptans</i>
6. Ruža šíповá	<i>Rosa canina</i>
7. Kapsička pastierska	<i>Capsella bursa-pastoris</i>
8. Jastrabník lesný	<i>Hieracium murorum</i>
9. Šťiav kyslý	<i>Rumex acetosa</i>
10. Čučoriedka obyčajná	<i>Vaccinium myrtillus</i>
11. Papraď samičia	<i>Athyrium filix-femina</i>
12. Rebrovka rôznolistá	<i>Blechnum spicant</i>
13. Veronika obyčajná	<i>Veronica chamaedrys</i>
14. Vika plotná	<i>Vicia sepium</i>
15. Prvosienka jarná	<i>Primula veris</i>
16. Ďatelina lúčna	<i>Trifolium pratense</i>

17. Margaréta biela	<i>Chrysanthemum leucanthemum</i>
18. Praslička roľná	<i>Equisetum arvense</i>
19. Lipnica lúčna	<i>Poa pratensis</i>
20. Podbel' liečivý	<i>Tussilago farfara</i>
21. Prh'ava dvojdomá	<i>Urtica dioica</i>
22. Fialka trojfarebná	<i>Viola tricolor</i>
23. Fialka voňavá	<i>Viola odorata</i>
24. Nezábudka	<i>Myosotis sp.</i>
25. Cesnak pažítka	<i>Allium schoenoprasum</i>
26. Kostihoj lekársky	<i>Symphytum officinale</i>
27. Žerušnica lúčna	<i>Cardamine pratensis</i>
29. Ľadenec	<i>Lotus sp.</i>
30. Cesnak medvedí	<i>Allium ursinum</i>
31. Pýr plazivý	<i>Elytrigia repens</i>
32. Hluchavka	<i>Lamium sp.</i>

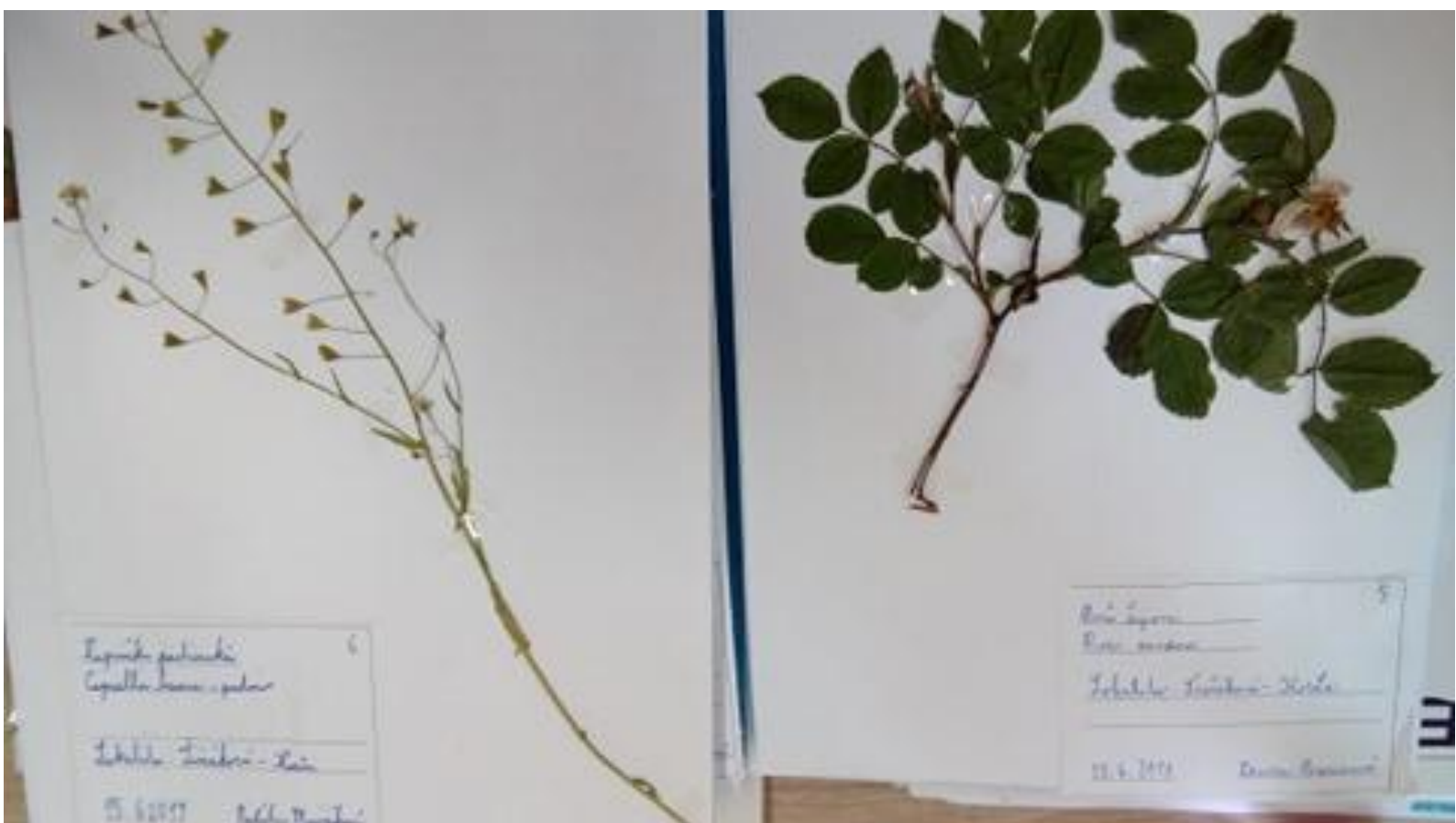

lepenie rastlín prúžkami priesvitnej lepiacej pásky

určovanie rastlín

nalepovanie herbárových etikiet

Harmanecká jaskyňa

Nachádza sa v doline Harmanca severozápadne od Banskej Bystrice, v južnej časti Veľkej Fatry.

Vstupný priestor zvaný Izbica.

Podzemné priestory zahŕňujú chodby, siene a dómy.

Neskoršie objavenie /nie náhodou/ v roku 1932 bolo následkom vytrvavej práce **Michala Bacúrika**.

Pozoruhodné je, že objaviteľ dostal za objavenie pokutu, pretože vnikol na pozemok mestských lesov.

Speleológovia postupne objavovali Dóm Pagod a Riečisko.

Dĺžka jaskyne je: 3 123 m

Hĺbka jaskyne je: 75 m

Z jaskynných netopierov tu boli pozorované:

podkovár veľký,

podkovár malý,

netopier obyčajný,

netopier fúzatý,

netopier brvitý,

netopier ostrouchý.

podkovár malý, autor fotografie:
Andrej Alena

*Pozoruhodné sú biele pagody,
sintrové jazierka, nástenné
vodopády*

*V niektorých častiach jaskyne sa
nachádzajú jazierka so vzácnymi
jaskynnými perlami.*

*Článok pripravila: Valika Vlčková,
6.A*

Foto: Juraj Korduliak, 6.A

TIPY NA VÝLET PO SLOVENSKU

KAM NA VÝLET- NA HORY

Ahoj Andrej, nie si ekológ ale máš preskúmané zátišia hôr SR, je to tak?

Ahoj Michaela, pravdu máš, síce nie som ekológ, ale to neznamená, že keď nenosím sandále, ľanové nohavice a hodvábne tričko z priadky morušovej, že si nevážim naše hory a prírodu 😊.

Veru, je to tak, nemôžem ti oponovať, mám už nejaké tie štíty, vrchy, kopce, hrebeňovky pochodené.

Čo ťa láka najviac na horách?

Asi je to taký ten pocit slobody, keď človek opustí svoju komfortnú zónu a začne sa dobrodružstvo, samozrejme je to viac aspektov spojených dohromady, ako napríklad aj to keď dorazíš na vrchol a vyplavia sa ti do tela endorfíny z toho

výhľadu a aj z toho, že to človek dokázal, pričom je veľmi dôležitá aj samotná cesta.

Ak je turistika tvoj koníček, čím si myslíš že je výnimočná?

Áno turistika patrí medzi moje top koníčky, myslím si, že výnimočná je preto, lebo pôsobí blahodarne na zdravie, či už pre fyzickú ale aj pre psychickú kondíciu človeka tým myslím, že človek môže dokonale vypnúť po náročnom týždni, pre mňa je to taká psycho-hygiena.

Ktoré miesto je pre tebe na SR výnimočné, kam sa stále vraciaš?

V prvom rade sú to určite kopce v mojom blízkom okolí (Súľovské skaly, Bosmany, Klapy, Kľak, Strážov, Vápeč, Vršatec), v druhom rade je to zaručene Malá Fatra (Jánošíkove diery,

Veľký Rozsutec, Stoh, Chleb, Veľký Kriváň) a v poslednom rade sú to samozrejme Nízke a Vysoké Tatry. Ale najväčšia srdcovka na Slovensku je pre mňa cesta na Jahňací štít okolo chaty pri Zelenom plese.

Máš rady pre začínajúcich turistov?

Tak najdôležitejšie je asi ráno vstať a niekam vyraziť 😊.

Treba zvoliť vhodné oblečenie a obuv, v rucksaku by nemalo chýbať oblečenie na prezlečenie, pršiplášť, teraz v letných mesiacoch hlavne veľa tekutín a nejaký ten snack na zahnanie hladu.

Vršatec, foto: A. KOZÁK

*Okrem iného dopĺňaš na stránke
FB- Turistika na SR aj fotky,
ktoré sú pre teba tie naj,
s ktorými miestami sa spájajú?*

*Áno, viem sa podeliť o moje
zážitky aj s ostatnými
turistami, je to super skupina,
nakoľko tam nájdem aj takú*

*inšpiráciu, ktorú som doposiaľ
nepoznal. Pre mňa sú absolútne
top inverzie pri východe slnka
(Chopok, Súľovské skaly, Holiš)
ale v slovenských horách je pekne
všade, len si to musí vedieť
človek vychutnať 😊.*

Chopok, foto: A. KOZÁK

Ktoré miesta by si odporučil, kam sa cez prázdniny musíme určite pozrieť?

Ako som písal, v slovenských horách je pekne všade, len si to musí vedieť človek vychutnať, ale záleží aj od zdatnosti turistu.

- Pre menej zdatných by som odporučil z *Terchovej-Vrátna hore lanovkou na Snilovské sedlo a potom polhodinku doľava je Chleb, polhodinku doprava je Veľký Kriváň*
- Pre zdatnejších z *Terchovej cez Janošíkove diery na sedlo Medzirozsutce a na Veľký Rozsutec*
- Pre viac zdatnejších od chaty *Trangoška cez chatu M.R. Štefánika na Ďumbier, prípadne hrebeňovky MF VF NT*
- A pre tých najzdatnejších okrem klasík ako *Kriváň, Risy*, atď. odporúčam špecialitku *Tatranská Polianka-Sliezky dom-Poľský hrebeň-sedlo Prielom-Zbojnícka chata-Priečne sedlo-Téryho*

chata-Zamkovského chata-Rainerová chata-Hrebienok

Svinica, foto: A. KOZÁK

Máš ty nejaké plány, kam sa chystáš tento rok?

Jasné, že mám, o tom niet pochýb.

Vo Vysokých Tatrách mi ešte z tých značkových štítov chýba Kôprovský štít a Svinica. 26. júla vyrážam so známym do Slovinska pokoriť tamojší najvyšší vrch Triglav.

7. augusta sa chystám na Zugspitze, čo je vlastne najvyšší

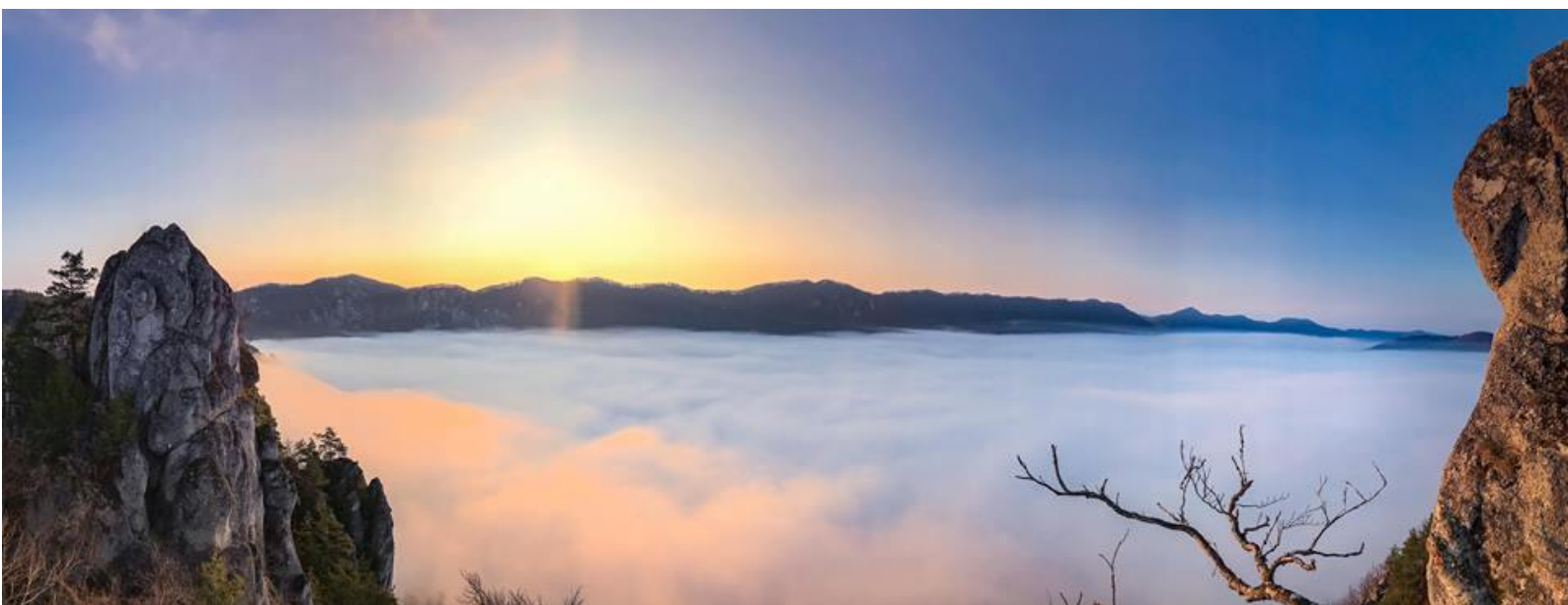
*vrch v Nemecku a potom rovno
južnejšie na Grossglockner, čo je
najvyšší vrch v Rakúsku, tak
snáď počasie bude naklonené na
našej strane 😊.*

Držíme palce!

*Článok pripravila: Mgr. Michaela
Sabelová a Ing. Andrej Kozák*

Svinica, foto: A. KOZÁK

inverzia Súľovské Skaly, foto: A. KOZÁK

Ekotím v teréne

*PEKNÉ PRÁZDNINY A EŠTE KRAJŠIE
ZÁŽITKY VÁM PRAJE EKOTÍM :)*

foto: Simonka Kohutiarová, 7.C

foto: Nina Barčáková, 7.C

foto: Janka Zavičarová, 7.C

*foto: Valika
Suranová,
6.A*

*foto: Majka Hrivíková,
6.B*

*foto: Dominik Boko,
6.B*

foto: Marek Srníček, 7.C

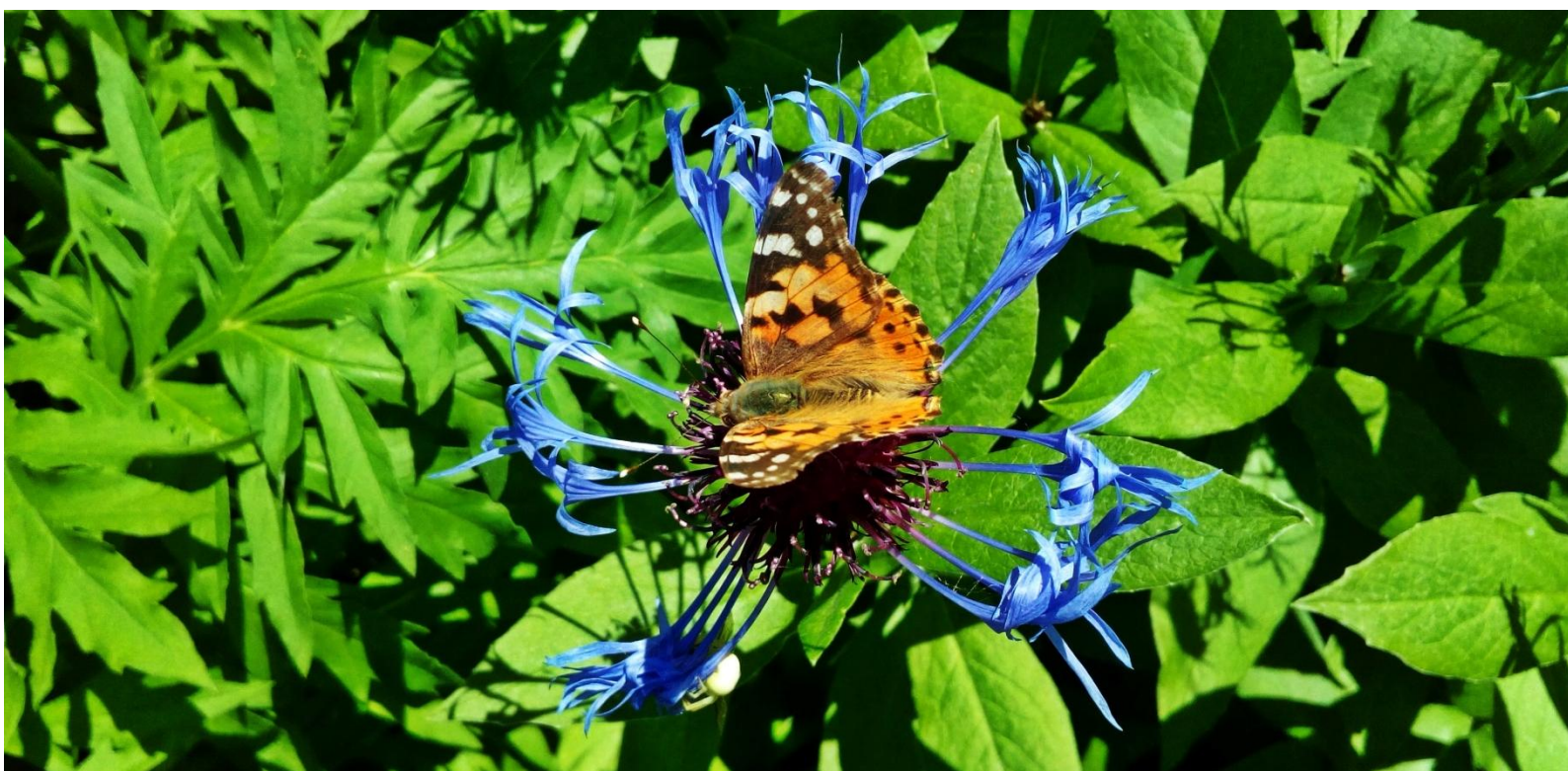

foto: Eliška Bytčanková, 7.C

foto: Peter Janetka, 6.B

Použité zdroje:

<http://lmskurzy.pf.unipo.sk/courses/prirodoveda-s-didaktikou/data/e4ba2f12-2b24-4f81-adb4-bd6aa4bdd7c0.html?ownapi=1>

<https://www.regionkysuce.sk/sk/sportove-moznosti/cyklotrasy>

<https://www.nahuby.sk/>

<https://techbox.dennikn.sk/temy/10-edukativnych-aplikacii/>